

VÁRÓTEREM

Ülök a gyerekrendelő várójában, folyik rólam a víz, és elnézem azokat, akiknek már nem jutott hely. A helyiség kicsi, a nyolc szék meg kevés: a romák családotul járnak a rendelésre. Ha beteg az egyik gyerek, jön a másik három is az anyával, apával, sógorasszonnyal és nagymamával.

- ◆ Másfél éves kislányom egyelőre türelmesen játszik a mackójával az ölemben. Mellettem egy fiatal lány ül, előttem érkezett, és tippelni sem tudok, melyik gyerek tartozik hozzá. A lányomat nézi, majd felé biccent.

– Milyen szép gyerek – mondja kedvesen.

Bájos mosolya van, de ami igazán tetszik benne, az a kissé mandulavágású, barna szeme. Hosszú, sötét szempillái fekete keretbe foglalják a szemét, nincs szüksége sminkre. Persze, azért a vérvörös rúzs nem hiányozhat, mint ahogy a nagy aranyfülbevaló sem.

– Köszönöm – felelem zavartan. A romák errefelé nem szoktak szóba elegyedni a magyarokkal. Kizárólag egymással beszélnek, főleg cigányul, és mindig hangosan.

– Mindig ilyen szép gyerekekre vágytam – mondja a lány, hihetetlen sóvárgással a hangjában. Mintha már legalább negyvenéves lenne, és életének utóbbi harminc évét ennek a gondolatnak szentelte volna, pedig nem lehet több huszonegy-két évesnél. – Az unokája? – érdeklődik, az én mosolyom pedig az arcomra fagy az izzasztó hőség ellenére. Az ember szeretné azt hinni, hogy másfél év gyes nem öregíti meg annyira, hogy a saját anyjának nézzék.

– Nem – mondom. – Ő a lányom.

– Hányadik gyerek?

– Első – felelem. Nem várom meg, hogy rákérdezen, mondom magamtól a koromat. – Harmincegy vagyok. Huszonkilenc voltam, amikor férjhez mentem – teszem hozzá magyarázatképp.

Nehezen értelmzem a tekintetét: a döbbenet, a hitetlenkedés, az értetlenség és az ámulat zavaró egyvelegét látom az arcán.

– És mi' csinált addig?

– Tanultam. Egyetemre jártam.

Szinte szégyellem kimondani. Nem akarom, hogy felvágósnak nézzen.

– Az jó lehet – bólint. – Jó lehet tanulni, és nem egyből férjhez menni.

Látom rajta, hogy elgondolkodik.

– Te is megteheted – mondom, de mindketten tudjuk, hogy ez nem igaz. Ő is látja, én is látom a sok kis Dzszenárót és Dzszenifert, akik a váró kövére leesett nápolyidarabokat majszolják koszos, gyűrött ruhában, sáros kézzel. Látjuk a jövőjét, és neki nem kell az én álmom. Legyint, és kinevet engem.

– Ugyan, én már most is vénlánynak számítok. Gyorsan férjhez kell mennem, különben így maradok.

– Hány éves vagy? – kérdem, újra elfeledve, hogy ő magáz engem, és eszébe sem jut majd visszategezni.

– Tizennyolc leszek – von vállat. – Nemsokára férjhez megyek én is, és gyerekeket szülök – mondja magától értetődően. Nem lelkesen, de nem is bánatosan. Talán várakozóan. Mert gyereket tényleg szeretne, látom rajta, ahogy az enyémet nézi. – Ilyet szeretnék, mint amilyen a lánya, egy ilyen szőke hajú, kék szemű babát.

Erre nehéz mit mondani. A lány igazi roma szépség: a bőre sötét, a haja szinte fekete, a szeme akár egy őzikéé. És nyilván így néz ki minden rokona. Meg az is, akihez hozzá fog menni. Ebből nehezen lesz kék szem és szőke haj, gondolom.

– Azt mondják, amikor terhes vagy, rá kell csodálkozni nagyon egy kék szemű gyerekekre, és akkor a te gyereked is kék szemű lesz – súgja bizalmasan, belőlem pedig kibukik a nevetés. Mondjam, ne mondjam? Végül is, gondolom, hol tartunk felvilágosítást az örökléstanról, ha nem épp egy rendelőtérben?

– Tudod, kék szemű gyerek csak ott születik, ahol mindkét oldalról öröklheti a gyerek a kék szemet.

Rám néz az óriási, barna szemével. Úgy mér végig, mint valami csodabogarat, de azért hisz nekem, mert én egyetemet végeztem.

– Tényleg? – kérdezi végül.

– Tényleg – bólintok. – Látod, nekem nem kék a szemem. A férjemnek sem. De az én egyik nagymamám kék szemű volt, és a férjem egyik nagyapja is. Ez nem jelenti azt, hogy a következő gyerekem is kék szemű lesz, de van rá esély.

– Akko' ahol nincs kék szem a családban, ott nem lesz később sem – állapítja meg. Én meg arra gondolok, hogy tanulhatna, tanulnia kellene.

– Így van – felelem, és az arcát fürkészem, de nem látok rajta csalódottságot. Sőt, a szája mosolyra húzódik.

– Ez jó – mondja elégedetten. – Nekem van kék szemű rokonom. Akko' csak olyan férjet kell keresnem, akinek van a családjában kék szem. Úgy nekem is lehet kék szemű gyerekem – mondja magabiztosan.

– Igen, úgy tűnik. Persze ez sosem biztos – figyelmeztetem.

– De lehet – vágja rá, én pedig annyiban hagyom. Csengetnek, felkapom a fejem, mi következőnk. Mármint nem a rendelőben, hanem az ajtó elé állásban. Aki épp következik, az a vizsgáló ajtaja elé áll, nehogy bemenjen előtte valaki más.

– Nemsokára én is sorra kerülök – mondja nekem a lány. Ekkor jövök rá, hogy ő senkihez sem tartozik itt a váróban: ő maga jött a gyerekrendelésre. A következő csengetésnél bemegyek a vizsgálóba, és otthagytam őt a váróban. Széles mosollyal néz utánunk. Tudja, hogy nem lesz olyan élete, mint az enyém. De boldog, mert most már biztosan tudja, hogy neki is lehet valamije, ami nekem van: kék szemű gyereke. Csak ki kell várnia. ♦